

Beleid Veiligheid en Gezondheid

2024

De Schatkaart

Inhoud

Inleiding.....	3
Algemeen.....	4
Verantwoordelijkheden.....	5
Beleidsmedewerker.....	5
Pedagogisch medewerker	5
Uiteindelijke verantwoording.....	5
Veiligheid	6
Grote risico's.....	6
Kleine risico's.....	8
Gezondheid	9
Grote risico's.....	9
Kleine risico's.....	10
Sociale veiligheid	11
Basisprincipes	11
Het vier ogen principe	12
Achterwachtregeling	13
Handelswijze.....	13
Brandveiligheid.....	15
Bronvermelding.....	16
Bijlage 1 Controlepunten.....	17
Bijlage 2: Protocol Veiligheid.....	18
1. Risico op vergiftiging	18
2. Risico op uitglijden/vallen/stoten/beknellen	18
3. Risico op bezeren/verbranden/snijden/verstikking	18
Bijlage 3: Protocol gezondheid.....	20
1. Risico's rondom de overdracht van ziektekiemen als gevolg van	20
2. Gezondheidsrisico's als gevolg van de binnenruimte	21
3. Gezondheidsrisico's als gevolg van medisch handelen	22

Inleiding

In januari 2018 is de wet IKK in werking getreden. Deze wet geeft aan dat iedere locatie een eigen beleidsplan rondom veiligheid en gezondheid moet hebben waar het 4-ogen principe een onderdeel van is. Daarnaast zal het nodig blijven om periodiek een QuickScan (voormalige RI&E) uit te voeren. Dit beleidsplan veiligheid en gezondheid is van locatie De Schatkaart van Shezaf kinderopvang in Alphen aan den Rijn. In dit beleidsplan wordt allereerst uiteen gezet hoe de implementatie, evaluatie en het actueel houden van het beleid bij Shezaf is geregeld. Er is daarbij aandacht voor de rol van de pedagogisch medewerkers bij dit proces.

Vervolgens worden de grote en kleine risico's van deze locatie omschreven en met welke maatregelen deze risico's worden verkleind.

Als laatste wordt in het hoofdstuk sociale veiligheid uitgewerkt hoe het 4-ogen principe voor deze locatie is vormgegeven, inclusief de achterwachtingregeling en de handelwijze bij grensoverschrijdend gedrag.

Algemeen

Proces van implementatie en evaluatie

Het actueel houden van de veiligheids- en gezondheidsbeleid is een continu proces. Hierbij is de beleidsmedewerker betrokken en verantwoordelijk voor het uitzetten van de lijnen en controleren van de knelpunten. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg voor de kinderen en weet vaak goed waar in de groepsruimten de risico's liggen op het gebied van veiligheid en gezondheid. Daarom zijn zij een belangrijke factor om veilige en gezonde kinderopvang te bieden.

De beleidsmedewerker heeft dit beleid geschreven op basis van de risico inventarisaties van 2017 en in maart 2018 aangepast naar aanleiding van de input van de pedagogisch medewerkers vanuit de vergadering van 19 februari 2018. In deze vergadering was ruimte ingepland voor het meedenken over het veiligheid- en gezondheidsbeleid. Door middel van een formulier konden medewerkers aangeven waar volgens hen de knelpunten liggen in het bieden van een veilige en gezonde omgeving. Dit beleidsplan is na voltooiing doorgestuurd naar de pedagogisch medewerkers om hen te informeren en mogelijkheid te geven voor feedback.

Shezaf is een kleine kinderopvangorganisatie waar de communicatielijnen kort zijn. De pedagogisch medewerkers kunnen direct contact opnemen met de beleidsmedewerker als er zaken zijn die naar hun idee voor een onveilige of onhygiënische situatie kunnen zorgen. De beleidsmedewerker is ook degene die facilitaire zaken coördineert, zij kan dus makkelijk actie ondernemen om een eventueel onveilige of onhygiënische situatie te verbeteren.

De pedagogisch medewerkers van Shezaf zijn altijd zeer betrokken bij de veiligheid en gezondheid van de leefruimten. De pedagogisch medewerkers geven aan de kantoormedewerkers aan als er knelpunten zijn of zaken die om een reparatie of oplossing vragen. Deze vraag wordt per mail gestuurd. Vaak is er om de situatie op te lossen een klus of aanschaf wenselijk.

Alle klussen die aan de planning worden gemeld worden verzameld op een kluslijst. Een klusbedrijf komt ongeveer eens per twee maanden de klussen uitvoeren. Tenzij er in verband met de veiligheid dringende zaken zijn, dan komen zij op zo kort mogelijke termijn.

Alle bestellingen die aan de beleidsmedewerker worden gemeld worden verzameld in de bestellingenlijst. Er wordt ongeveer werkdagen vanuit het kantoor bestellingen gedaan. Als het product in verband met de veiligheid of hygiëne dringend nodig is, dan wordt er eerder een bestelling geplaatst of krijgt de medewerker toestemming het benodigde product aan te schaffen.

Voorbeeld1: De pedagogisch medewerker signaleert dat het aankleedkussen door slijtage scheuren vertoont. Hierdoor is een onhygiënische situatie ontstaan. De pedagogisch medewerker mailt dit naar de planning. De planning besteld een nieuw aankleedkussen om het oude aankleedkussen te vervangen. Zij vragen op de andere groepen na wat daar de staat van het aankleedkussen is, dan kunnen er indien nodig meteen meerdere aankleedkussens worden vervangen. Tot de tijd dat het aankleedkussen is vervangen is de pedagogisch medewerker er extra alert op om het aankleedkussen regelmatig en goed schoon te maken.

Voorbeeld2: De kinderbeveiliging van de commodetrap is kapot. De pedagogisch medewerker meldt dit bij de planning, zij zetten dit op de klussenlijst. Op korte termijn komt het klusbedrijf alle klussen doen, waaronder ook het vervangen van de kinderbeveiliging van de betreffende commodetrap. Deze kinderbeveiligingen heeft het klusbedrijf altijd op voorraad om ze op zo kort mogelijke termijn te kunnen vervangen. Tot het moment dat de kinderbeveiliging is vervangen zijn de pedagogisch medewerkers er extra alert op dat er geen kind zonder toezicht via de commodetrap op de commode klimt.

Door deze samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers en de beleidsmedewerker en de planning zorgen we voor een veilige en gezonde omgeving voor de kinderen. Om proces van implementatie, evaluatie en actueel houden van het veiligheids- en gezondheidsbeleid handen en voeten te geven worden verder de volgende acties ondernomen:

- Samen met de pedagogisch medewerkers zijn punten vastgelegd die op de locatie iedere maand worden gecontroleerd. Deze punten staan beschreven in bijlage 1. De controlepunten worden periodiek per mail naar de groepen gestuurd. De medewerker controleert de mogelijke knelpunten en geeft per mail aan of er oplossingen gezocht moeten worden voor bepaald punten.
- Wanneer er een (bijna) ongeval plaatsvindt dan vult de pedagogisch medewerker een ongevallen formulier in. Deze formulieren worden verzameld en gearhiveerd door de beleidsmedewerker. Indien nodig wordt er direct actie ondernomen.
- Jaarlijks maakt de beleidsmedewerker een QuickScan via de Risicomonitor. De resultaten van de scan worden gedeeld met de pedagogisch medewerkers. Indien nodig wordt dit veiligheids- en gezondheidsbeleid aangepast.
- Het beleid veiligheid en gezondheid wordt jaarlijks besproken in de medewerkersvergadering. Deze vergadering is, naast informatief, vooral ook interactief van opzet. Zo worden de pedagogisch medewerkers uitgedaagd om mee te denken met het beleid rondom veiligheid en gezondheid. Indien van toepassing wordt aan de hand van deze interactieve vergadering het beleid veiligheid en gezondheid aangepast naar de input van de pedagogisch medewerkers.

Verantwoordelijkheden

Onderstaand is uitgewerkt wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft als het gaat om het bieden van een gezonde en veilige kinderopvang.

Beleidsmedewerker

De beleidsmedewerker deed voorheen de RI&E en zette deze uit voor alle locaties. Dit is vanaf 2018 vervangen voor het beleid Veiligheid en Gezondheid en de QuickScan. De beleidsmedewerker ziet er samen met de directeur op toe dat medewerkers zich aan de gemaakte afspraken houden en is aanspreekpunt voor de medewerkers als zij vragen en ideeën hebben over de veiligheid en gezondheid op de locatie. Periodiek zal de beleidsmedewerker per mail de pedagogisch medewerkers van de groep vragen om een aantal punten te controleren. De controle punten worden in de volgende hoofdstukken genoemd als 'actie' en zijn beschreven in bijlage 1.

Pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker heeft de verantwoording voor de dagelijkse zorg voor de kinderen. Zij biedt hierin een zo veilig en gezond mogelijke omgeving en geeft de kinderen de ruimte om op ontdekking te gaan en te leren. De pedagogisch medewerker heeft op het gebied van het veiligheids- en gezondheidsbeleid een signaleringsfunctie. Knelpunten geeft zij door aan de beleidsmedewerker.

Uiteindelijke verantwoording

De uiteindelijke verantwoording voor het bieden van een veilige en gezonde kinderopvang ligt bij de directeur, zij heeft de dagelijkse leiding over de kinderopvangorganisatie. Met die verantwoording zal zij het werk van de beleidsmedewerker controleren en indien nodig hierin bijsturen.

Veiligheid

In dit hoofdstuk worden een aantal grote en kleine risico's die aanwezig zijn op de Schatkaart op het gebied van veiligheid benoemd met een beschrijving van de maatregelen die zijn genomen om deze risico's te verkleinen. Deze zijn gebaseerd op de 'risico inventarisatie veiligheid Schatkaart' van 2017. In bijlage 2 staan in het 'Protocol veiligheid Schatkaart' alle afspraken en maatregelen op het gebied van veiligheid beschreven.

Grote risico's

Grote risico's zijn situaties die een ernstig gevolg kunnen hebben voor het kind. Om deze reden is het noodzakelijk dat Shezaf er maatregelen op treft en de medewerkers hierop alert zijn om de kans op deze risico's zo klein mogelijk te maken.

Vallen van grote hoogte

- **Ramen:** De ramen van de Schatkaart die open kunnen zijn hoog geplaatst, zodat de kinderen er niet bij kunnen.

Handelen: Indien een kind van grote hoogte valt wordt er gekeken of hij of zij normaal regeert. Het kind wordt de dag extra goed in de gaten gehouden en de ouders worden er van op de hoogte gesteld. Indien er wordt getwijfeld over de toestand van het kind wordt de ouders geadviseerd met het kind langs de huisarts te gaan. Bij (mogelijk) ernstig letsel wordt 1-1-2- gebeld. Al onze pedagogisch medewerkers zijn in bezit van een geldig kinder-EHBO certificaat.

Vergiftiging

- **Schoonmaakmiddelen** worden altijd buiten het bereik van kinderen neergezet. Bij voorkeur op grote hoogte en achter een kastdeur. De schoonmaakmiddelen staan (hoog) opgeslagen in de keuken waar kinderen alleen onder directe begeleiding komen.
- Pedagogisch medewerkers roken niet onder werktijd. Wanneer zij **sigaretten** bij zich hebben worden deze, net als de andere persoonlijke spullen, in de locker bewaard.
- **Medicijnen, alcohol en lotions** liggen buiten het bereik van kinderen. Ze worden opgeborgen in een lade of in een mandje die hoog en buiten het bereik van de kinderen staat.

Handelen: Mocht een kind onverhoopt toch (mogelijk) in aanraking zijn gekomen met een giftig product dan wordt er direct 1-1-2 gebeld en overlegd met de centrale wat de vervolgstappen zijn. Al onze pedagogisch medewerkers zijn in bezit van een geldig kinder-EHBO certificaat.

Verbranding

- De **radiatoren** op de Schatkaart zijn afgeschermd met een houten ombouw. Ook de verwarmingsbuizen zijn voorzien van bescherming.
- **Hete dranken** van de pedagogisch medewerkers worden in de keuken klaargemaakt. De medewerkers zien er op toe dat zij hun beker buiten het bereik van de kinderen neerzetten. Er wordt geen hete thee gedronken als er een kind op schoot zit. De kinderen zelf drinken lauwe thee.
- Als kinderen helpen met het **bereiden van eten** waarbij gebruikt wordt gemaakt van een warmtebron dan wordt deze warmtebron buiten bereik van kinderen gehouden. De medewerker ziet er op toe dat de kinderen er niet in de buurt komen en de kinderen wordt gewezen op de gevaren.

- De **kranen** waar kinderen bij kunnen komen hebben alleen koud water.
- **Zonnebrand**: Alle kinderen worden in de zomermaanden een half uur voor het naar buiten gaan ingesmeerd met zonnebrand, factor 30. Op hele warme dagen worden kinderen tussen 12:00 en 15:00 zoveel mogelijk uit direct zonlicht gehouden.
- **Brand**: De Schatkaart is voorzien van rookmelders. In geval van brand wordt er een ontruiming in gang gezet door de medewerkers volgens het ontruimingsplan. Het ontruimingsplan ligt op de locatie.

Acties: De bescherming van de radiator en verwarmingsbuizen wordt maandelijks gecontroleerd.

Handelen: Mocht een kind onverhoopt in aanraking komen met hete voorwerpen dan wordt er allereerst (langdurig) gekoeld. Bij twijfel over de ernst van de brandwond wordt er contact opgenomen met de ouders en met het advies met het kind langs de huisarts te gaan. Bij duidelijk ernstige brandwonden wordt er 1-1-2 gebeld. Al onze pedagogisch medewerkers zijn in bezit van een geldig kinder-EHBO certificaat.

Verstikking

- **Aan tafel:** Eten en drinken gebeurt rustig aan tafel. De pedagogisch medewerker houdt altijd zicht op kinderen die eten. De medewerkers letten extra op kinderen die neiging hebben tot schrokken. Kinderen zitten als ze eten en lopen nooit met eten rond.
- **Speelgoed:** Koortjes langer dan 22 cm worden van speelgoed verwijderd.
- Er is geen **raamdecoraties** met koortjes aanwezig.

Acties: Speelgoed controleren op touwtjes.

Handelen: Mocht er onverhoopt een (bijna) verstikking voorkomen dan wordt indien mogelijk het betreffende voorwerp verwijderd, de reanimatie gestart en 1-1-2 gebeld. Al onze pedagogisch medewerkers zijn in bezit van een geldig kinder-EHBO certificaat.

Veiligheid buitenspelen, uitstapjes en verkeer

Voor een uitgebreide omschrijving hoe wij omgaan met de risico's die zich voordoen met buitenspelen of tijdens uitstapjes verwijzen we u graag naar het Protocol Buitenspelen, Uitstapjes en vervoer. Hier lichten we drie grote risico's toe met de genomen maatregelen:

- **Vermissing:** zie onderstaand paragraaf.
- **Ongeval:** Voor de veiligheid dragen de kinderen tijdens een uitstapje een veiligheidshesje. Dit hesje zorgt voor extra zichtbaarheid en herkenbaarheid in het verkeer en op de plaats van bestemming. De medewerkers dragen voor de herkenbaarheid een jas met het logo van Shezaf of een veiligheidshesje met het logo.
Bij het vervoer met fiets of auto wordt er gebruik gemaakt van een passend auto- of fietsstoeltje.
De medewerker geeft het goede voorbeeld wat betreft verkeersregels en veiligheid.
- **Verdrinking:** Als men met het uitstapje water tegenkomt (een sloot of vijver) dan waarschuwt de medewerker de kinderen voor het gevaar van het water. Daarnaast houdt de medewerker de kinderen die nog niet kunnen zwemmen extra goed in de gaten.
- **Insecten en teken:** Als kinderen buitenspelen is de kans aanwezig dat ze in aanraking kunnen komen met insecten of teken, dit is niet te voorkomen. Het risico kan wel worden geminimaliseerd door de volgende afspraken; er wordt op toegezien dat kinderen beschermende kleding dragen als er een bezoek wordt gebracht aan een omgeving waar meer insecten voorkomen. Na afloop worden de kinderen gecontroleerd op teken en beten. Bij het vinden van een teek wordt deze direct verwijderd met een tekenpen en vervolgens ontsmet. Er wordt een kring om de beet getekend en er wordt in de overdracht gemeld dat een kind deze dag gebeten is door een teek.

Plakkerige handen en monden worden direct schoongemaakt om het uitlokken van insecten te minimaliseren.

Handelen: Bij een ongeval of verdrinking wordt direct de eerste hulp gestart en 1-1-2 gebeld. Al onze pedagogisch medewerkers zijn in bezit van een geldig kinder-EHBO certificaat.

Risico op Vermissing

- De kinderen van de BSO mogen alleen zelfstandig buiten spelen als de ouders daar toestemming voor hebben gegeven. Middels een magneetbord kunnen de kinderen aangeven waar ze naar toe zijn, zodat ze medewerkers weten waar de kinderen zijn. De medewerker gaat regelmatig even kijken bij de kinderen die zelfstandig buiten spelen. Op deze locatie zitten enkel kinderen tot 7 jaar. Deze kinderen zijn nog te jong om zonder toezicht buiten het plein te spelen.
- De Schatkaart is niet vrij toegankelijk, de mensen die toegang willen tot het pand bellen aan en de pedagogisch medewerker doet alleen open wanneer en geverifieerd is wie er voor de deur staat. Indien een kind door iemand anders dan de bij ons bekende ouder(s) worden opgehaald moet dit bij de pedagogisch medewerker bekend zijn.
- De **voordeur** wordt op het moment dat de kinderen binnen zijn van binnenuit op de knip gezet, zodat kinderen niet zelf de deur kunnen openen. De kinderen weten ook van de afspraak dat ze niet zelf de deur open mogen maken.

Handelen: In het Protocol vermissing staan omschreven hoe er gehandeld dient te worden mocht er onverhoopt een kind vermist zijn.

Kleine risico's

Bij Shezaf vinden we het belangrijk om kinderen uit te dagen in hun ontwikkeling. Wanneer men te beschermend is naar kinderen toe kan dit de ruimte die kinderen krijgen om zich te ontwikkelen beperken.

Het is goed om kinderen om te leren gaan met kleine risico's. We willen kinderen graag beschermen tegen ongelukken, letsel en onaanvaardbare risico's. Maar met over bescherming doe we kinderen ook geen goed. Door hen op een speelse manier om te leren gaan met risico's die geen grote gevolgen hebben bieden we hen de kans om zelfredzaam te worden en hun grenzen te verkennen. Het leren omgaan met risico's is goed voor de ontwikkeling van kinderen. "Door het ervaren van risicovolle situaties tijdens risicovol spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet (Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen).

Met welk risico een kind om kan leren gaan hangt af van de leeftijd, het karakter en de ontwikkeling van het kind.

De volgende afspraken zijn gemaakt met de kinderen om veiligheidsrisico's te beperken.

- In de ruimtes binnen gaan we niet rennen, maar lopen.
- Speelgoed dat kapot is geef je aan de 'juf' (pedagogisch medewerker). Als het niet gemaakt kan worden, wordt het weggegooid.
- Als we klaar zijn met een spel ruimen we het speelgoed op.
- Met eten zitten we (aan tafel).
- Buiten mag je lekker rennen en bewegen. Pas wel op dat je niet tegen andere kinderen aan botst. Let op! Als het nat is buiten dan kunnen dingen glad zijn.

Gezondheid

In dit hoofdstuk worden een aantal grote en kleine risico's die aanwezig zijn op de Schatkaart op het gebied van gezondheid benoemd met een beschrijving van de maatregelen die zijn genomen om deze risico's te verkleinen en de actiepunten. Deze zijn gebaseerd op de 'risico inventarisatie gezondheid dagopvang' van 2017. In bijlage 2 staat het 'Protocol gezondheid Schatkaart' waarin alle afspraken en maatregelen op het gebied van veiligheid worden beschreven.

Grote risico's

Risico's rond de overdracht van ziektekiemen.

De kans op overdracht van ziektekiemen is niet geheel te voorkomen maar willen we wel zo klein mogelijk maken. Daarbij zijn de volgende maatregelen van belang:

- Het hanteren van een goed hoest- en niesdiscipline.
- Regelmatig handen wassen, in ieder geval na toiletbezoek en voor het bereiden van eten.
- Het dragen van sierraden bij de medewerkers is geminimaliseerd tot alleen het dragen van de trouw of verlovingsring als deze glad is van structuur. Dit is gericht op de medewerkers van de Peuteropvang in verband met de verschoonmomenten van de kinderen.
- Afval direct in de prullenbak te gooien en het goed schoonhouden van de ruimten.
- Iedere dag worden de toiletten schoongemaakt,
- Bij zieke kinderen wordt er voor dat kind extra hygiëne in acht genomen.
- Bij meerdere zieke kinderen of uitbraak van een besmettelijke ziekte wordt er in de hele groep extra hygiëne in acht genomen.

Gezondheidsrisico's als gevolg van de binnenruimte

- Op de Schatkaart is een ventilatiesysteem aanwezig.
- Er wordt regelmatig gelucht door de ramen en de achterdeur een tijdje open te zetten.
- Pedagogisch medewerkers zien er op toe dat de temperatuur in de verblijfsruimte zo rond de 20 graden is.

Gezondheidsrisico's als gevolg van de buitenruimte

- Na het spelen met zand wassen de kinderen hun handen. In de zandbak wordt er geen eten of drinken genuttigd.
De zandbak wordt afgedekt met een net of een deksel wanneer deze niet in gebruik is. Indien er onverhoopt toch uitwerpselen van honden of katten in het zand worden aangetroffen worden deze direct verwijderd.
- Op Shezaf zijn er geen dieren aanwezig. Na contact met dieren (bijvoorbeeld tijdens een uitstapje naar de kinderboerderij) worden de handen goed gewassen.
- In de tuin staan geen giftige planten en er worden geen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Gezondheidsrisico's als gevolg van medisch handelen

- Indien een ouder wil dat de pedagogisch medewerker medicijnen toedient, vullen zij hiervoor het formulier medicijngebruik in. De medewerker schrijft op de daglijst wanneer het kind de medicatie moet krijgen. Wanneer het is toegediend tekent de medewerker dit af op de daglijst.
- Iedere pedagogisch medewerker bij Shezaf heeft een kinder-EHBO certificaat. Hiervoor wordt jaarlijks een herhalingstraining gevolgd.

- Voor meer informatie over medicijnen en het omgaan met ziekten verwijzen we u naar het ziektebeleid.

Kleine risico's

Het is goed om met kinderen afspraken te maken en ze goede gewoonten te leren als het gaat om het beperken van gezondheidsrisico's.

- Na het plassen (of poepen) handen wassen!
- Na het buitenspelen en voor een eetmoment handen wassen.
- Als je moet hoesten of niezen doe je je hand voor je mond.
- Afval hoort in de afvalcontainer. Iets dat is weggegooid kunnen we niet meer pakken.
- Ieder kind heeft z'n eigen bord, beker en bestek.

Sociale veiligheid

In dit hoofdstuk is uitgewerkt hoe wij samen zorgdragen voor een sociaal veilige omgeving voor de kinderen en medewerkers. Hierbij is aandacht voor mogelijk grensoverschrijdend gedrag vanuit een volwassene of vanuit een ander kind. Allereerst worden in de basisprincipes omschreven hoe we bij Shezaf omgaan met niet-passend gedrag, het bewaken van de eigen grenzen en intimiteit. Vervolgens worden de concrete maatregelen uitgewerkt die volgens het vier-ogen principe zijn genomen om het risico op grensoverschrijdend gedrag in te perken, inclusief de achterwachtregeling. Als laatste wordt kort benoemd wat de handelwijze is mocht er toch een incident plaatsvinden. Wij gaan hierbij uit van de Meldcode Kindermishandeling.

Basisprincipes

In het kader van sociale veiligheid zijn er een aantal basisprincipes waar we bij Shezaf van uit gaan:

- een open aanspreekcultuur binnen de kinderopvangorganisatie.
- de kinderen het bewustzijn en bewaken van de eigen grenzen aanleren.
- het belang van intimiteit en een goede omgang met de seksuele ontwikkeling van kinderen.

Open aanspreekcultuur

Er is bij Shezaf een open aanspreek cultuur. Door de geringe omvang van de organisatie en het kleinschalige karakter van de locaties is het contact persoonlijk en zijn er korte communicatielijnen. De leidinggevende kan de medewerkers aanspreken op gedrag dat niet gepast is of niet passend bij het beleid van Shezaf. Ook medewerkers onderling spreken elkaar aan op niet passend gedrag. Er zijn vaste teams op een groep, wat er voor zorgt dat men elkaar gemakkelijker aan kan spreken. Het werken met vaste teams draagt bij aan het opbouwen van een vertrouwensband met het kind.

Bewustzijn en bewaking van eigen grenzen

Het begeleiden van de kinderen in de bewustwording en het leren aangeven van hun eigen grenzen is belangrijk. De kinderopvang is een veilige plek om dit te oefenen. Bij Shezaf wordt er daarom van jongs af aan spelenderwijs aandacht aan besteedt.

De kinderen leren wat ze wel en niet fijn vinden en leren om dit aan te geven aan de ander. Ook leren kinderen dat, als je iemand bijvoorbeeld een knuffel of aai wilt geven en de ander dat niet wil, je deze grens van de ander dient te respecteren.

Dit geldt voor zowel het contact van de kinderen onderling als met volwassenen.

In het bewust worden van je eigen grenzen en dit aan te leren geven is de begeleiding van een pedagogisch medewerker vaak gewenst. Wanneer een pedagogisch medewerker bijvoorbeeld ziet dat het ene kind (vaak lief bedoeld) het andere kind aanraakt, maar dat het andere kind dat niet fijn vindt wordt daar over gesproken. Het kind dat de aanraking als niet prettig ervaart leert zich bewust te zijn van zijn grenzen en dit aan te geven. Het kind dat de ander aan wilde raken of liefkozen leert in de geval de grenzen van het andere kind te respecteren.

Intimiteit en een gezonde seksuele ontwikkeling

De genomen maatregelen ter preventie van misbruik mogen niet leiden tot minder intimiteit en warmte in de opvang die we bieden, kinderen kunnen lichamelijke koestering nodig hebben voor hun welbevinden.

Daarnaast is een positieve invalshoek bij de begeleiding van seksuele ontwikkeling belangrijk. Het mag niet zo zijn dat een angstige en afwijzende cultuur ten opzichte van seksualiteit gaat overheersen, wat een gezonde ontwikkeling in de weg kan staan (Schreuder, Abrahamse & van der Linden, 2012).

Zowel bij de dagopvang, peuteropvang als BSO is het begeleiden van onderling (lichamelijk) contact en aandacht voor de gezonde seksuele ontwikkeling van belang.

De oudere peuters en kleuters zijn vaak bezig met het verschil tussen jongens en meisjes en nieuwsgierig naar het andere geslacht. Ze zijn zich alleen nog niet bewust van wat wel en niet hoort. Begeleiding van een pedagogisch medewerker is hier gewenst en bestaat met name uit informatie en uitleg geven over wat wel en niet hoort. Daarom is er onder andere begeleiding van een pedagogisch medewerker bij de toiletronde van de peuters (Schreuder, Boogaard, Fukkink & Hoex, 2011).

Het vier ogen principe

Volgens de Brancheorganisatie Kinderopvang en BOINK (2012) betekent het vier ogen principe dat er ten alle tijden iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren bij de opvang van kinderen.

“De uitwerking van dit vier ogenprincipe is maatwerk. De invulling zal voor iedere organisatie anders zijn, passend bij het pedagogisch beleid en financiële haalbaarheid.” (Brancheorganisatie kinderopvang & BOINK, 2012)

Het vier ogen principe is een van de maatregelen ter preventie van misbruik. De kans op misbruik in de kinderopvang is gering, zeker in verhouding tot het aantal gevallen in het algemeen in Nederland. Desondanks zijn er extra preventieve maatregelen genomen.

Shezaf geeft de volgende invulling aan het vier ogen principe en de preventie van misbruik, onderverdeeld in de onderwerpen bouwwerk, personeel, samenwerking en overige maatregelen.

Bouwkundig

- Op de Schatkaart is veel glas aanwezig. Dit geeft transparantie, de pedagogisch medewerkers en leidinggevenden hebben zicht op elkaar. Ook is er van buitenaf goed zicht op de ruimte.
- De toiletruimte is te bereiken via de groep zelf, zo is hier direct zicht op.

Personeel

- Iedere medewerker heeft geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en staat ingeschreven in het personenregister. Dit geldt tevens voor stagiaires en andere personen die regelmatig op de locatie bezoeken, ook zij hebben een geldige VOG en staan ingeschreven in het personenregister.
- Nieuw personeel wordt pas aangenomen na een mate van screening en eventueel referentienavraag.
- De medewerkers zijn in 2015 geschoold over het signaleren van kindermishandeling en het handelen naar de meldcode. De medewerkers zijn begin 2019 geïnformeerd over de vernieuwde meldcode.
- Er wordt gewerkt met vaste teams per groep. Ook is met het inroosteren van invalmedewerkers de continuïteit op de groep het uitgangspunt. Dit zorgt er voor dat medewerkers aan elkaar gewend zijn, wat het aanspreken op niet gepast gedrag makkelijker kan maken.

Samenwerking en werkklimaat

- Op de Schatkaart is er één grote ruimte waar de kinderen bij elkaar op de groep spelen en activiteiten doen.
- Er is open, professioneel werkklimaat waarbij de drempel om elkaar op bepaalde gedragingen aan te spreken zo laag mogelijk is. Dit geldt voor de pedagogisch medewerkers onderling, maar ook voor het contact met de leidinggevende. Doordat Shezaf een kleinschalige organisatie is zijn de communicatielijnen kort.
- Er is de gehele dag kans op het binnenlopen van leidinggevenden, klanten en collega's. Deze betreden de groepsruimten zonder op de deur te kloppen.
- Op een aantal groepen zijn er stagiaires die als extra paar ogen fungeren. Een stagiaire functioneert altijd onder toezicht en verantwoording van de pedagogisch medewerker.

Overige maatregelen

- Er wordt zo min mogelijk alleen op de groep gestaan. Dit is vaak alleen het geval met openen en sluiten van de groepen. Aangezien er dan ouders en medewerkers af en aan lopen is er voldoende controle. Wat betreft het alleen staan op de locatie zijn er aparte maatregelen genomen. Deze zijn in de achterwachting beschreven.
- In het personeelsbeleid zijn restricties uitgewerkt wat betreft het omgaan met beeldmateriaal op mobiele telefoons en fototoestellen.

Achterwachting

Het kan voorkomen dat er op de Schatkaart één pedagogisch medewerker in het pand aanwezig is om de opvang van kinderen te verzorgen. Om er voor zorg te dragen dat er een mate van controle is en, in geval van calamiteit, er iemand kan bijspringen is de achterwachting ingesteld. Bij Shezaf wordt deze als volgt ingevuld:

- Er kan in geval van calamiteit altijd gebeld worden naar het hoofdkantoor. Indien er geen kantoorpersoneel aanwezig is, wordt de telefoon doorgeschakeld naar de groepen. Indien er op dat moment niemand beschikbaar is mag ten allen tijde de directeur mobiel worden gebeld.
De telefoonnummers van het hoofdkantoor en de directeur staan vermeld voorin de map met daglijsten, welke dagelijks wordt gebruikt.
- Er is controle doordat er regelmatig onverwachts een leidinggevende of andere collega binnenloopt. Daarnaast is er een grote mate van transparantie doordat er veel ramen zijn rondom het pand.

Handelswijze

Ondanks de maatregelen kan het voorkomen dat er grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt vanuit een volwassene of vanuit een ander kind. Wij volgen hierbij de meldcode kindermishandeling. Grensoverschrijdend gedrag kan ook verbaal zijn in de vorm zijn van kleinerend of kwetsend optreden. We lichten hier drie scenario's toe:

- Een kind doet melding van grensoverschrijdend gedrag door een volwassene.
Als de melding van een geweld- of zedendelict afkomstig is van een kind, is opvang en steun voor het kind het eerste aandachtspunt. De beroepskracht bij wie het slachtoffer de klacht meldt, is verplicht dit meteen te melden bij het MT (Management Team). Deze laat weten discreet te zullen handelen, maar belooft geen geheimhouding aan het kind. Naast 'Veilig Thuis' worden zo nodig anderen ingeschakeld voor hulp. De ouders van het betrokken kind worden geïnformeerd. Aan de ouders wordt eveneens opvang en steun geboden. Het waarborgen van het gevoel van veiligheid van het kind is uitgangspunt van dit handelen.
De medewerker die het betreft wordt gehoord en er vindt nader onderzoek plaats. Indien de situatie er om vraagt wordt de medewerker op non-actief gezet.
- Een andere volwassene (bijvoorbeeld collega) doet melding van grensoverschrijdend gedrag door een volwassene naar een kind toe.
Niet in alle gevallen waarin beroepskrachten menen dat er niet goed met kinderen wordt omgegaan door een collega, is er sprake van een mogelijk geweld- of zedendelict. Desondanks mag niet aan deze signalen voorbij worden gegaan en zal onderzocht moeten worden wat er bij het kind wordt signaleerd.
Wanneer een beroepskracht of bemiddelingsmedewerker vermoedt dat een collega binnen de kinderopvangorganisatie zich schuldig maakt aan kindermishandeling moet de beroepskracht of

bemiddelingsmedewerker dit direct melden bij het MT. Openheid naar de beroepskracht toe is hierbij wenselijk.

- Een kind doet melding van grensoverschrijdend gedrag door een ander kind.
Wanneer er signalen zijn dat een kind of meerdere kinderen grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hier mee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, is het belangrijk dat deze signalen in kaart worden gebracht en goed geïnterpreteerd worden. Soms zal iets vrij duidelijk zijn aan te merken als ontoelaatbare handeling, maar vaker zal het gaan om minder duidelijke signalen die niet direct te duiden zijn. Leg de mogelijke signalen vast in het kinddossier.
Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen. De beroepskrachten kunnen met elkaar onderzoeken wat zij bij de kinderen merken. Hierbij wordt altijd de leidinggevende van de locatie betrokken. Door met collega's te overleggen en van gedachten te wisselen, kan een signaal beter worden beoordeeld.
De leidinggevende zal de situatie voorleggen binnen het MT. Zij besluiten welke stappen er vervolgens worden ondernomen met inachtneming van de Meldcode Kindermishandeling.

Brandveiligheid

Blusmiddelen

De begane grond van dit pand wordt gebruikt voor de BSO en peuteropvang van Shezaf. Boven dit pand wonen de verhuurders. Op de groep naast de deur van de hal/ keuken hangt een losse brandblusser. Omdat de blusser niet achter een deur zit is deze alleen aangegeven met een pictogram boven de blusser. Het onderhoud van de blusmiddelen valt onder de verantwoordelijkheid van de verhuurder. Problemen met de blusmiddelen worden daarom ook gemeld bij de verhuurder. Denk aan: het ontbreken van de kind beveiliging. Of verstrijken van de controledatum. Ook hangen er meerdere brandmelders op de groep.

Brand melden en blussen

Alle medewerkers zijn in het bezit van een EHBO- certificaat en leren te handelen in verschillende situaties. Daarnaast zijn er verschillende medewerkers in het bezit van een BHV certificaat, het doel is om dagelijks meerdere BHV'ers in het pand aanwezig te laten zijn. Mocht dit niet meer mogelijk zijn wordt er extra personeel geschoold.

Iedere locatie heeft een eigen ontruimingsbeleid waarin staat beschreven hoe er gehandeld moet worden in geval van een brandmelding. Ook wordt hierin beschreven naar welke plek ontruimd moet worden. Eén van de BHV'ers draagt zorg voor het opvangen van de brandweer.

Alle medewerkers zijn op de hoogte van het ontruimingsbeleid van zijn of haar locatie. Mocht er iets veranderen in het beleid worden de medewerkers hier direct van op de hoogte gebracht.

Brandveilig materialen

In het pand van de Schatkaart is één ontstekingsbron aanwezig. Dit is de gaskookplaat in de keuken. Welke zich achter twee deuren bevindt. Deze kookplaat wordt bij hoge uitzondering gebruikt.

Het gebruik van waxinelichtjes wordt beperkt tot het vieren van een verjaardag. De kaarsjes worden aangestoken door een medewerker en vrijwel direct door het jarige kind (onder toezicht van een medewerker) uitgeblazen.

Vanwege veiligheidsredenen maar ook vanwege de gevoeligheid van het inbraakalarm worden er geen werkjes aan het plafond opgehangen en wordt het ophangen van slingers beperkt tot overdag tijdens het vieren van een verjaardag. Aan het einde van de dag wordt dit allemaal weer verwijderd en opgeborgen.

Inrichting

Locatie de Schatkaart is één lokaal met achterin een hal en een keuken. Deze grote ruimte waar de kinderen spelen is voorzien van een deur die ten alle tijden via de binnenkant open kan.

Ook achterin de ruimte is een uitgang, deze grenst aan de keuken. De (nood)uitgangen worden vrij gehouden van speelgoed. Omdat deze dagelijks worden gebruikt zullen daar ook geen spullen voor liggen.

Dit pand is niet voorzien van een brandmeldinstallatie maar wel met losse brandmelders. Omdat deze ruimte via twee zijden gemakkelijk ontruimd kan worden is dit niet noodzakelijk. Eens per drie jaar komt er een professional vanuit de gemeente langs om te kijken of het pand brandveilig is volgens de richtlijnen van een kinderdagverblijf.

Bronvermelding

Branchevereniging Kinderopvang & Boink. (2012) *Covenant Kwaliteit Kinderopvang*. Verkregen op 7 november 2012 via <http://www.kinderopvang.nl/nieuws/nieuwsbericht/?newsId=d18a8419-355a-4d86-9bfc-acee343c1e56>

Schreuder, L., Abrahamse, S., & van der Linden, P. (2012). *Preventie van seksueel misbruik in de kinderopvang*. Utrecht: Nederlands Jeugd Instituut (NJI)

Schreuder, L., Boogaard, M., Fukkink, R., & Hoex, J., (2011). *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Amsterdam: Reed Business.

VeiligheidNL (n.d.) *De voordelen van risicovol spelen*. Verkregen op 23 februari 2018 via veiligheid.nl/risicovolspelen

Bijlage 1 Controlepunten

Op de Schatkaart worden maandelijks de volgende punten gecontroleerd in de groepsruimten:

- De aankleedtafel controleren op stabiliteit.
- Controleer of de kinderbeveiliging van de aankleedtafeltrap nog functioneel is.
- Controleer of de bescherming van de radiator en verwarmingsbuizen nog heel zijn.
- Controleer of de vingerbescherming nog heel is.
- Controleer het houten speelgoed en meubilair op splinters.
- Gooi kapot speelgoed weg.
- Controleer het speelgoed op touwtjes (langer dan 22 cm)

Bijlage 2: Protocol Veiligheid

In dit protocol worden de veiligheidsrisico's benoemd zoals die door de GGD wordt gesteld. Er wordt per risico aangegeven welke maatregelen zijn genomen om dit risico zo klein mogelijk te maken. In dit protocol worden de veiligheidsrisico's omschreven die niet in een van de specifieke protocollen worden benoemd, zoals het 'protocol buitenspelen en uitstapjes' waarin is omschreven hoe er met buitenactiviteiten wordt omgegaan met veiligheidsrisico's.

Op de BSO kunnen er ook afspraken worden gemaakt met kinderen, maar de pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het naleven van het protocol en de afspraken.

1. Risico op vergiftiging

- Schoonmaakmiddelen worden hoog of in een afgesloten kast opgeborgen. Er wordt schoongemaakt op een geschikt tijdstip.
- Pedagogisch medewerkers roken niet onder werktijd. Wanneer zij sigaretten bij zich hebben worden deze, net als de andere persoonlijke spullen, buiten het bereik van de kinderen bewaard.
- Bij vergiftiging 112 bellen!

2. Risico op uitglijden/vallen/stoten/beknellen

- Afval op trappen en vloeren wordt direct verwijderen.
- Als de vloer nat is geworden, bijvoorbeeld door nat weer buiten, wordt de vloer droog gemaakt als de kinderen binnen zijn.
- Bij het openzetten van de ramen wordt altijd de kierstand gebruikt, zodat er geen kinderen uit het raam kunnen klimmen.
- Afspraak met de kinderen: binnen zo min mogelijk rennen. Ook mag er niet over een natte vloer worden gelopen. Indien dit toch noodzakelijk is, is er voorzichtigheid geboden.
- Afspraak met de kinderen: speelgoed na gebruik opruimen.
- Afspraak met de kinderen: niet gooien met speelgoed of andere voorwerpen.
- Afspraak met de kinderen: binnen loopt men op schoeisel, sluffen of (in de zomer) eventueel op blote voeten. In ieder geval niet op sokken.
- Afspraak met de kinderen: Niet spelen op de trap en uitkijken met spelen bij ruiten.

3. Risico op bezeren/verbranden/snijden/verstikking

- De keuken wordt consequent afgesloten en kinderen komen er alleen onder directe begeleiding van een medewerker.
- De vaatwasser wordt altijd dichtgedaan.
- Wanneer de oven (combimagnetron) aan staat worden hele jonge kinderen uit de keuken geweerd. Bij kookactiviteiten worden pannen zo veel mogelijk op het achterste kookplaatje gezet met de steel naar achteren. Met de grotere kinderen wordt afgesproken om voorzichtig te zijn bij het fornuis en de oven, de pedagogisch medewerker is daar alert op.
- Thee en andere hete dranken worden klaargemaakt in de keuken zonder kinderen in de buurt. Indien er kinderen in de buurt kunnen zijn wordt de waterkoker achter op het aanrecht gezet, zodat de kinderen er niet bij kunnen. De medewerker zorgt er tevens voor dat er geen opstapjes in de buurt van de keuken zijn
Wanneer de drank nog heet is, loopt men er niet mee door de groep wanneer de kinderen aan het spelen zijn. De kinderen krijgen alleen lauwe thee te drinken.
- Aanstekers, lucifers en medicijnen worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen.
- Speelgoed wat gevaar oplevert omdat het kapot is of scherpe randen heeft wordt weggegooid.

- Alleen oudere kinderen mogen met gereedschap (zagen, soldeerbout, bijtel etc.) werken, jonge kinderen worden dan uit de buurt gehouden. Als kinderen met gereedschap bezig zijn, wordt er in kleine groepjes gewerkt, geeft de medewerker goed uitleg over het gebruik van gereedschap en is er direct toezicht. Gereedschap wordt na gebruik goed opgeborgen.
- Afspraak met de kinderen: Als een stekker van een apparaat in het stopcontact moet, vraag het aan de pedagogisch medewerker.
- Afspraak met de kinderen: De maaltijden worden zo veel mogelijk aan tafel genuttigd.
- Afspraak met de kinderen: Weest voorzichtig met het gebruik van de kraan, vooral met de rode knop van warm water.

Bijlage 3: Protocol gezondheid

In dit protocol worden de gezondheidsrisico's benoemd zoals die door de GGD wordt gesteld. Er wordt per risico aangegeven welke maatregelen zijn genomen om dit risico zo klein mogelijk te maken. In dit protocol worden de gezondheidsrisico's omschreven die niet in een van de specifieke protocollen worden benoemd, zoals het 'Protocol veilig slapen' over de veiligheid- en gezondheidsrisico's van de slaapplek.

1. Risico's rondom de overdracht van ziektekiemen als gevolg van...

1.1 ... handhygiëne en verkouden/zieke kinderen

- De pedagogisch medewerkers wassen hun handen:
  - Voor het aanraken van voedsel, het eten of helpen met eten
  - Na niezen of snuiten
  - Na toiletgebruik
  - Na het billen afvegen van een kind
  - Na contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed.
  - Na contact met vuile was of afval
  - Voor en na wondverzorging
  - Voor en na het aanbrengen van zalf of crème
- De kinderen wassen hun handen:
  - Bij zichtbare vervuiling
  - Na binnenkomst vanuit school
  - Na het buitenspelen, zeker indien er contact is geweest met zand, aarde of dieren.
  - Voor en na de maaltijd
  - Na de toiletgang
- De manier van handen wassen is als volgt: de vloerbare zeep wordt over heel de handen verdeeld, goed schoongespoeld met water en afgedroogd met een schone of papieren handdoek.
- Indien medewerkers verkouden zijn, besteden zij extra aandacht aan een goede (hand) hygiëne.
- Wondjes worden afgedekt, pus of wondvocht wordt voordat het gaat lekken gedekt met bijvoorbeeld een wattenstaafje. Wanneer er materialen verontreinigd zijn met pus of wondvocht worden deze direct met desinfecterend middel schoongemaakt.
- Zieke kinderen krijgen een eigen handdoek of gebruiken papieren handdoekjes, krijgen eigen speelgoed (wat na het spelen wordt gereinigd) en krijgen een eigen beker en bestek. Er wordt voorkomen dat een kind met een koortslip andere kinderen zoen en bij kinderen die aan wondjes of blaasjes krabben wordt extra aandacht besteed aan de handhygiëne.
- Hoest hygiëne wordt in acht genomen door kinderen en leidsters. Dit betekent tijdens het hoesten of niezen hand voor de mond houden en daarna handen te wassen. Kinderen wordt geleerd tijdens het hoesten of niezen het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen.
- De pedagogisch medewerkers zien er op toe dat kinderen met snottebellen hun neus snuiten of vegen deze zelf af. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van een schone zakdoek, welke na gebruik meteen wordt weggegooid.

1.2 ... toiletbezoek

- Er mag geen speelgoed meegenomen worden naar de toiletruimte.
- Als kinderen nog niet goed bij de wastafel kunnen komen, dan maken zij gebruik van een opstapje.
- Er wordt aan de kinderen geleerd om na toiletbezoek goed de handen te wassen. De handen worden afgedroogd met wegwerpdoekjes of een schone handdoek. Deze handdoek wordt bij zichtbare verontreiniging en minimaal één keer per dag vervangen.

- Iedere dag worden de gebruiksonderdelen in de toiletruimte schoongemaakt, dit zijn bijvoorbeeld de kraan, de wastafel, de toiletten etc.

1.3 ... voedsel en eetgewoonten

- Het bereiden van voedsel gebeurt in een schone ruimte, met schone materialen en niet in de buurt van de plek waar er kinderen verschoond worden.
- Rauwe ingrediënten worden tot in de kern, minimaal 75 graden Celsius verhit (goed doorbakken of koken). Restjes worden niet hergebruikt.
- Gekoelde producten worden direct na aankoop of levering in de koelkast opgeborgen. De koelkast is maximaal 7 graden en bij het bewaren van zuigelingenvoeding maximaal 4 graden Celsius.
- Producten worden vlak voor gebruik uit de koelkast gehaald. Indien deze langer dan 30 min buiten de koelkast zijn geweest en er niet meer fris uitzien of ruiken (zeker bij worst) worden deze weggegooid.
- Op producten (etenswaar) met een beperkte houdbaarheid wordt op het moment van openen, ontdooien of bereiding de datum genoteerd.
Voor het gebruik van een product wordt de houdbaarheidsdatum gecontroleerd.
- Ieder kind heeft per maaltijd een eigen beker en indien van toepassing bord en bestek, deze worden na gebruik afgewassen.
- Klaargemaakt fruit wordt, indien niet meteen genuttigd, afgedekt in de koelkast bewaard en diezelfde dag gegeten.

1.4 ... schoonmaken en afval

- Afval wordt in gesloten afvalbakken weggegooid, deze worden dagelijks leeggemaakt.
- Een vaatdoek wordt na gebruik onder heet stromend water uitgespoeld. Bij zichtbare verontreiniging, na vuile klusjes en minimaal elk dagdeel wordt een schone vaatdoek gepakt.
- Speelgoed wordt opgeborgen in bakken. Bij zichtbare verontreiniging wordt speelgoed direct gereinigd en kapot speelgoed wordt weggegooid. Babyspeelgoed wat in de mond gaat wordt dagelijks gereinigd. Buitenspeelgoed is gescheiden van binnenspeelgoed.
- Verkleedkleden, stoffen speelgoed en knuffels worden maandelijks gewassen, bij voorkeur op 60 graden of op 40 graden en eventueel in de droger gedaan.
- Preventieve maatregelen tegen ongedierte:
  - Etensresten worden afgesloten bewaard
  - Kruimels worden opgezogen
  - Afval gaat in een zak in een afgesloten afvalbak. De zakken worden dagelijks buiten in de container gebracht.
  - Als er uitwerpselen van dieren worden gevonden, wordt dit direct opgeruimd en wordt er gezocht naar passende maatregelen.

2. Gezondheidsrisico's als gevolg van de binnenruimte

- Pedagogisch medewerkers zien er op toe dat er ramen en/of ventilatieroosters open staan. Ook 's nachts wordt er geventileerd door de ventilatieroosters. Tijdens bewegingsspelletjes, schoonmaakwerkzaamheden en bij het branden van kaarsen wordt er extra op de ventilatie gelet.
- Pedagogisch medewerkers zien er op toe dat de temperatuur in de verblijfsruimte zo rond de 20 graden is (bij voorkeur niet lager dan 17 graden en niet hoger is dan 25 graden). In de diverse ruimten is het temperatuursverschil niet meer dan 5 graden.
- Textiel wordt op minimaal 60 graden gewassen. Niet wasbare textiel wordt van een miltwerende hoes voorzien. Er zijn geen tweedehands gestoffeerde meubels aanwezig. Er worden alleen kortpolige vloer- of speelkleden gebruikt.
- Er wordt binnen niet gerookt.

- De ruimten zijn zo ingericht dat stofnesten zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit betekent o.a. geen kieren tussen wanden en meubels en bij meubels op poten moet er makkelijk onder schoon te maken zijn.
- Indien er schoolborden aanwezig zijn worden deze regelmatig met een natte doek schoongemaakt en wordt het stof van de krijtjes wordt opgezogen.
- In ruimtes waar de kinderen verblijven worden er geen sterk geurende chemische producten gebruikt, zoals wasbenzine, terpentijn, verf (anders dan op waterbasis), vlekkenwater en boenwas.
- Het aanschaffen van een plant gebeurt in overleg met de leidinggevende. Deze kijkt of de plant aan de veiligheid en gezondheidseisen voldoet.
- Zichtbaar vuil wordt direct schoongemaakt. Voor de overige schoonmaakwerkzaamheden is een schoonmaakschema.
- Luidruchtige werkzaamheden worden zo gepland dat geluidsoverlast voorkomen wordt. Indien nodig worden er passende maatregelen genomen.

3. Gezondheidsrisico's als gevolg van medisch handelen

- Wanneer een kind medicatie krijgt toegediend door de medewerker dient een ouder een 'medicijngebruik formulier' in te vullen. Hierin ligt onder andere vastgelegd wie het medicijn gaan toedienen, op welke wijze het medicijn toegediend moet worden en wat de houdbaarheidsdatum is. Indien nodig wordt het medicijn in de koelkast bewaard.
Na het toedienen van het medicijn wordt dit afgetekend (een krul door de aantekening op de daglijst), zodat er wordt voorkomen dat het dubbel toegediend wordt.
Bij vragen of twijfels over een medicijn leest de medewerker de bijsluiters.
- Er worden in principe geen koortsverlagende en pijnstillende middelen gegeven. Meer informatie hier over medicijngebruik staat in het ziektebeleid.
- Om de temperatuur van een kind te meten wordt gebruik gemaakt van een oor thermometer met de daarvoor bestemde hoesjes. De hoesjes worden na gebruik weggegooid.
- Bij het aanbrengen van zalf wordt een goede handhygiëne in acht genomen. De zalf wordt aangebracht met een spateltje, vingercondoom of rubberen handschoen.
- Bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten worden wegwerphandschoenen gedragen.
Gemorst bloed wordt weggehaald, de plek wordt gereinigd en daar na gedesinfecteerd met alcohol. Met bloed vervuilde kleding of linnengoed wordt op 60 graden gewassen.
- Wondjes waar nog bloed of wondvocht uit komt worden met een waterafstotende pleister afgedekt.
Als onverhoopt toch bloedcontact is geweest wordt de huisarts geraadpleegd, voor kinderen verloopt dit via de ouders.
- Bij bijtincidenten waarbij bloed vrijkomt wordt contact opgenomen met de ouder met het advies om contact op te nemen met de huisarts.
- De formulieren 'medicijn gebruik' en andere medische gegevens van een kind worden bij de kindgegevens gevoegd. Zo is dit tevens hun 'medisch dossier'.
- Op Shezaf zijn er geen dieren aanwezig. Wanneer er een bezoek aan dieren wordt gebracht, is de pedagogisch medewerker er alert op dat een kind niet door een dier wordt gebeten of gekrabbd, het evt. voeren van dieren gebeurt voorzichtig. Na contact met de dieren wassen het kind en de medewerker de handen.
- Bij bloed op bloed contact wordt er met de ouders van betreffende kinderen contact opgenomen met het advies om de huisarts te raadplegen.
- Als een kind niet goed reageert op een geneesmiddel of als er een fout is gemaakt bij de toediening van het geneesmiddel, bijvoorbeeld bij het toedienen van het verkeerde geneesmiddel of omdat een geneesmiddel verkeerd bewaard is, dient er direct contact opgenomen te worden

met de huisarts of specialist in het ziekenhuis en daarna de ouders van het kind. Ouders zijn eindverantwoordelijk.

Indien er een zeer ernstige situatie zich voordoet, dient direct contact opgenomen te worden met het landelijk noodnummer 112.

Het is belangrijk om de onderstaande gegevens bij de hand te hebben, bij contact met arts of 112.

1. Naam van het kind
2. Geboortedatum
3. Adres
4. Huisarts en/ of specialist van het kind
5. Apotheek
6. Het geneesmiddel dat is toegediend
7. Hoe het kind reageert op het geneesmiddel
8. Wat is er mis gegaan